

Fødevare- handelsloven

Vejledning

Juli 2021

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Fødevare-handelsloven

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Online ISBN 978-87-7029-760-8

Vejledningen er udarbejdet af
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Juli 2021

Indhold

Kapitel 1	5
Indledning	5
1.1 Nye regler fra juli 2021.....	5
Kapitel 2	6
Reglernes anvendelse	6
2.1 Hvem er omfattet af reglerne?	6
2.2 Landbrugs- og fødevarer	8
2.3 Letfordærlige fødevarer	9
2.4 Omsætning kan have betydning for vurderingen	10
Kapitel 3	13
Handelspraksis, der er forbudt	13
3.1 Urimeligt lange betalingsfrister.....	13
3.2 Annullering af ordrer på letfordærlige landbrugs- og fødevarer med kort varsel.....	16
3.3 Ensidige ændringer af vilkårene i leveringsaftalen.....	16
3.4 Opkrævning af betaling, som ikke vedrører salg af leverandørens landbrugs- og fødevarer	17
3.5 Opkrævning af betaling for forringelse eller tab, som ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl.....	18
3.6 Nægtelse af at give skriftlig bekræftelse på aftalebetingelser i leveringsaftalen ..	18
3.7 Ulovlig erhvervelse m.v. af leverandørens forretningshemmeligheder	19
3.8 Handelsrepressalier eller trusler herom, hvis leverandøren udøver sine kontraktmæssige/juridiske rettigheder	19
3.9 Krav om kompensation for omkostningerne ved behandling af kundeklager, som ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl.....	19
Kapitel 4	20
Handelspraksis, der kræver forudgående aftale for at være lovlig	20
4.1 Ikkeafsatte fødevarer returneres uden betaling.....	20
4.2 Køber kræver betaling som betingelse for oplagring, udstilling eller anden præsentation	20
4.3 Køber kræver, at leverandøren bærer omkostninger ved prisnedslag i forbindelse med salgsfremstød.....	20
4.4 Køber kræver betaling for købers reklame	21
4.5 Køber kræver betaling for købers markedsføring	21
4.6 Køber kræver betaling for personale til at indrette lokaler til salg af leverandørens produkter	21
4.7 Skriftligt overslag på anmodning fra leverandøren	21
Kapitel 5	23
Klager over urimelig handelspraksis	23

5.1 Klager over urimelig handelspraksis	23
Kapitel 6	27
Konsekvenser ved overtrædelse af forbudsbestemmelserne	27
6.1 Påbud	27
6.2 Bøde	27
6.3 Offentliggørelse	29
Kapitel 7	30
Yderligere spørgsmål	30
Kapitel 8	31
Oversigt over reglerne	31

Kapitel 1

Indledning

1.1 Nye regler fra juli 2021

Den 1. juli 2021 træder lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden i kraft, jf. lov nr. 719 af 27. april 2021 (herefter benævnt fødevarerhandelsloven). Loven implementerer Direktiv 2019/633/EU om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden (UTP-direktivet).

Direktivet har til hensigt at fjerne eller begrænse visse former for handelspraksis (såkaldt urimelig handelspraksis eller Unfair Trading Practices).

Formålet med denne vejledning er at give et overblik over reglerne med en række konkrete eksempler på, hvem og hvad reguleringen omfatter, og hvad der udgør urimelig handelspraksis. Derudover giver vejledningen et overblik over håndhævelsen af reglerne, og hvordan man klager, hvis man som leverandør oplever at være udsat for urimelig handelspraksis.

Fødevarerhandelsloven regulerer samhandel mellem købere og leverandører i alle led af landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Det vil sige både primærproducenter, fremstillingsvirksomheder, distributører og detailhandlen. Loven regulerer ikke forbrugeres indkøb af landbrugs- og fødevarer.

Loven regulerer de aftaler, der indgås mellem leverandører og købere af landbrugs- og fødevarer, uanset virksomhedernes størrelse og deres relative forhandlingsstyrke. I forhold til reglerne om maksimale betalingsfrister i lovens §§ 3 og 4 gælder visse undtagelser for henholdsvis små købere med en årlig omsætning på 2 mio. euro eller mindre og for store leverandører med en årlig omsætning på mere end 350 mio. euro.

Sidst i vejledningen er et bilag, som giver en grafisk oversigt over de nye regler. Her kan leverandører og købere hurtigt få et overblik over, hvornår loven finder anvendelse.

Kapitel 2

Reglernes anvendelse

2.1 Hvem er omfattet af reglerne?

Lovens § 2 definerer henholdsvis købere og leverandører.

Ved "leverandør" forstås "Enhver landbrugsproducent eller enhver fysisk eller juridisk person, som sælger landbrugs- og fødevarer, uanset vedkommendes etableringssted, herunder en gruppe af sådanne landbrugsproducenter eller en gruppe af sådanne fysiske og juridiske personer såsom producentorganisationer, leverandørorganisationer og disses sammenslutninger."

Ved "køber" forstås "Enhver fysisk eller juridisk person uanset vedkommendes etableringssted eller enhver offentlig myndighed i EU, som køber landbrugs- og fødevarer, herunder en gruppe af sådanne fysiske og juridiske personer."

For at fastslå, hvem der er henholdsvis køber og leverandør, skal der tages udgangspunkt i den specifikke handelstransaktion, herunder hvem der i det konkrete tilfælde leverer en landbrugs- og fødevare som defineret i § 2, stk. 1, nr. 1, og hvem der køber det pågældende produkt. Det vil også sige, at samme virksomhed kan være leverandør i én handel og køber i en anden.

Købere forpligtes efter loven, mens leverandører beskyttes. Nedenfor følger en ikke-udtømmende liste med eksempler på, hvilke aktører, der i medfør af loven, kan indtage rollen som henholdsvis leverandør og køber.

Tabel 2.1 **Eksempler på aktører, der kan være omfattet af reguleringen**

Hvem kan være leverandør?	Hvem kan være køber?
Landmænd, inkl. andelshavere	Producentorganisationer, fx andelsselskaber når de køber varer fra deres andelshavere
Producentorganisationer, fx andelsselskaber	Fødevareproducenter
Fødevareproducenter	Distributører (fx grossister)
Distributører (fx grossister)	Detail- og dagligvareforhandlere

Om definitionen af landbrugs- og fødevarer henvises til afsnit 2.2.

Andelsselskaber

Både andelshavere og andelsselskaber omfattes af loven som henholdsvis køber eller leverandør alt afhængig af, hvilken rolle de indtager i den konkrete handel. Dermed bliver såvel andelshavere som andelsselskaber beskyttet efter lovens forbudsbestemmelser.

Når en andelshaver leverer sit produkt (fx mælk eller korn) til sit andelsselskab, vil andelshaveren optræde som leverandør, mens andelsselskabet vil optræde som køber. I sådanne situationer vil andelsselskabet (køber) skulle sikre sig, at der i handelen med andelshaveren ikke

anvendes de i loven definerede former for urimelig handelspraksis. Når andelsselskabet sælger de forarbejdede råvarer videre, vil selskabet som leverandør blive beskyttet efter lovens regler om urimelig handelspraksis.

På visse punkter tager loven højde for de særlige forhold, der gør sig gældende for andelsselskabers samhandel med sine medlemmer, idet der gælder enkelte undtagelser for andelsselskaber.

Et andelsselskabs *efterbetalinger* til sine medlemmer er fx ikke omfattet af lovens forbudsbestemmelser om betalingsfrister, idet sådanne betalinger ikke anses som betalinger med tilknytning til salg af landbrugs- og fødevarer.

Sædvanlig betaling for en andelshavers salg af sit produkt til et andelsselskab er omfattet af reglerne om maksimale betalingsfrister i lovens §§ 3 og 4 på lige fod med øvrige betalinger for levering af landbrugs- og fødevarer.

Derudover undtages andelsselskaber specifikt fra pligten til *skriftligt at bekræfte betingelserne for en leveringsaftale* på anmodning fra en andelshaver, når de køber produkter fra et medlem, hvis andelsselskabets vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i den pågældende leveringsaftale, jf. lovens § 5, stk. 1, nr. 5, 2. pkt.

Se afsnit 3.3 for uddybning i forhold til vurdering af ensidige ændringer i kontraktvilkår fsva. andelsselskaber.

Offentlige myndigheder

Offentlige myndigheder defineres i lovens § 2, nr. 3, som "*Nationale, regionale eller lokale myndigheder, offentligretlige organer eller sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer.*"

Forbudsbestemmelserne i lovens §§ 3-6 finder som udgangspunkt anvendelse i alle handler med landbrugs- og fødevarer, når køber er en offentlig myndighed. I tilfælde af at en offentlig myndighed optræder som leverandør i en handel med landbrugs- og fødevarer, finder lovens regler ligeledes anvendelse.

Man skal dog være opmærksom på, at der gælder en række undtagelser til reglerne om maksimale betalingsfrister, bl.a. at betalinger, som en køber foretager til en leverandør inden for rammerne af skoleordningen, jf. artikel 23 i forordning (EU) nr. 1308/2013, ikke er omfattet af forbuddene i §§ 3 og 4. Ligeledes gælder, at betalinger, som foretages af offentlige organer, der leverer sundhedspleje, jf. artikel 4, stk. 4, litra b, i direktiv 2011/7/EU, heller ikke er omfattet af forbuddene i §§ 3 og 4.

Der henvises til undtagelserne beskrevet i afsnittet om Undtagelser til maksimale betalingsfrister på side 15.

Producentorganisationer og leverandørorganisationer

Definitionen af henholdsvis leverandør og køber er bred, og producentorganisationer og leverandørorganisationer kan udgøre både køber og leverandør i lovens forstand.

Producentorganisationer er specifikt undtaget fra pligten til skriftligt at bekræfte betingelserne for en leveringsaftale på opfordring af et medlem af producentorganisationen, jf. lovens § 5, stk. 1, nr. 5, 2. pkt., forudsat at producentorganisationens vedtægter eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.

Denne undtagelse finder alene anvendelse på producentorganisationer og andelsselskaber (se afsnit om Andelsselskaber på side 6) og ikke på leverandørorganisationer. Det skyldes, at leverandørorganisationer ikke nødvendigvis repræsenterer det producerende led, men lige så vel kan repræsentere led længere oppe i kæden, fx en organisation der består af grossister, som sælger landbrugs- og fødevarer.

Salg til forbrugere er ikke omfattet

Som det fremgår af lovens titel, er der tale om en lov, der alene regulerer handel mellem virksomheder/erhvervsdrivende.

Det følger derfor af fødevarerhandelslovens § 1, stk. 3, at reglerne ikke finder anvendelse på aftaler mellem leverandører og forbrugere. Det betyder, at når fx dagligvarehandlen sælger varer til forbrugerne, vil reglerne ikke skulle iagttages i den specifikke transaktion. Ligeledes gælder, at når en sammenslutning, der handler på vegne af forbrugere, indkøber mad med henblik på at uddele til deres medlemmer (forbrugerne), uden at der sker et videresalg fra denne forening, vil det udgøre et salg til forbrugere.

2.2 Landbrugs- og fødevarer

Loven gælder for al handel med landbrugs- og fødevarer.

Landbrugs- og fødevarer defineres i fødevarerhandelslovens § 2, nr. 1, og er først og fremmest produkter, som er defineret i bilag I til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Det gælder fx:

- » Afskårne blomster
- » Dyrefoder
- » Mælk og mejeriprodukter
- » Levende dyr
- » Kaffe og te
- » Korn

Boks 2.1 Fakta

Produkter opført i Bilag I til TEUF vil være omfattet, uanset om produkterne er friske eller ej. Det betyder, at handel med såvel friske som tørrede afskårne blomster vil være omfattet af UTP-direktivets regulering. Ligeledes gælder det for kaffe, at friske såvel som ristede kaffebønner er omfattet af lovens regulering. Det bemærkes, at et produkts status som "friskt" derimod kan have betydning for vurderingen af, hvorvidt produktet er letfordærligt eller ej, hvilket har betydning for, hvor lang en betalingsfrist og annulleringsfrist aftalen om salg af produktet må være underlagt. For nærmere gennemgang af vurderingen af, hvorvidt et produkt er letfordærligt, se afsnit 2.3.

Ved tvivl kan der hentes inspiration i [den kombinerede nomenklatur](#), som udarbejdes af Kommissionen, for en uddybning af indholdet i de enkelte kapitler/produkter angivet i bilag I til TEUF.

Ud over produkter opført i bilag I til TEUF, jf. ovenfor, så er landbrugs- og fødevarer ifølge loven også produkter, som ikke er opført i bilaget, men som er forarbejdet til konsum ved hjælp af produkter, der er opført i bilaget. Det gælder fx:

- » Likør
- » Brød
- » Pålæg
- » Morgenmadsprodukter

Vurderingen efter § 2, nr. 1, 2. led, tager derfor udgangspunkt i: 1) er der tale om en fødevarer, som er forarbejdet til konsum, og 2) indeholder den pågældende fødevarer et produkt/en varer, der er opført i bilag I til TEUF.

Boks 2.2
Eksempel – vurdering af kosttilskud

En producent af et kunstigt fremstillet kosttilskud indkøber sukker til sin produktion af vitaminpiller. Sukker skal bruges til at lave en sukkercoating på vitaminpillerne. Når producenten indkøber sukker, vil producenten skulle iagttage fødevarerhandelsloven og dermed sikre sig, at der ikke optræder vilkår i samhandelsaftalen med sukkerleverandøren, som strider imod lovens forbudsbestemmelser.

Når kosttilskudsproducenten videresælger de producerede vitaminpiller med sukkercoating til fx dagligvarehandelen eller til en grossist, vil køberen af vitaminpillerne skulle iagttage fødevarerhandelslovens forbudsbestemmelser, idet køberen indkøber et produkt, som reguleres af loven. Det skyldes, at et kosttilskud som fx en vitaminpille anses for en fødevarer, der er forarbejdet til konsum, og det indeholder sukker, som er et produkt, der er opført i bilag I til TEUF.

Salg af piller og andre lægemidler, der er underlagt lægemiddelregulering, er ikke omfattet af loven, selvom de måtte indeholde et produkt, der er opført i bilag I til TEUF. Det skyldes, at der i dette tilfælde ikke er tale om en fødevarer.

2.3 Letfordærlige fødevarer

Loven differentierer mellem *letfordærlige* landbrugs- og fødevarer og *andre* landbrugs- og fødevarer. Betydningen for differentieringen relaterer sig specifikt til forbudsbestemmelserne vedrørende betalingsfrister, jf. §§ 3-4, og annulleringsfrister, jf. § 5, stk. 1, nr. 1.

Handles der med et produkt, som er letfordærligt, må køber maksimalt kræve 30 dages betalingsfrist, hvis køber i øvrigt omsætter for mere end 2 mio. euro om året, og leverandøren omsætter for op til 350 mio. euro om året, jf. § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1. Derudover må køber ikke annullere en ordre på letfordærlige landbrugs- og fødevarer med et varsel på mindre end 30 dage, jf. § 5, stk. 1, nr. 1.

Et produkt defineres som letfordærligt, hvis det på grund af dets beskaffenhed eller stadie i forarbejdningen risikerer at blive uegnet til salg inden for 30 dage efter leverandørens sidste handling i forbindelse med høst, produktion eller forarbejdning. Dette gælder, uanset om produktet videreføres efter salget, og uanset om produktet efter salget håndteres i overensstemmelse med andre regler, navnlig regulering vedrørende fødevarerikkerhed. Det har derfor ikke nogen betydning, hvordan det specifikke produkt opbevares, eller hvad køberen i øvrigt skal bruge produktet til.

Et produkt kan skifte status ift. fordærlighed på dets vej igennem forsyningskæden. Den skiftende status kan påvirke, hvilke forbudsbestemmelser i loven der skal iagttages. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, hvorvidt man handler med et letfordærligt produkt eller ej, og det afgørende vil være produktets beskaffenhed på tidspunktet for salget, herunder om produktet risikerer at blive uegnet til salg inden for 30 dage.

Som udgangspunkt vil datomærkninger, angivelse af holdbarhed m.v. fra producentens side være vejledende for vurderingen, men hvorvidt et produkt er letfordærligt, vil dog altid bero på en konkret vurdering. Forkert lagring, opbevaring, håndtering m.v. kan derimod ikke påvirke vurderingen af, om et produkt er letfordærligt.

Om produktet vælges opbevaret ved en bestemt temperatur for at bibeholde friskheden i længere tid, eller om produktet opbevares uhensigtsmæssigt, hvorefter fordærvelsesprocessen sker hurtigere, har derfor ikke nogen betydning for vurderingen. Sælges produktet derimod

som "frossent", er det udtryk for det specifikke stadie i forarbejdningen, og vurderingen skal derfor tage udgangspunkt i produktets holdbarhed i frossen tilstand.

Boks 2.3 Eksempel – spinat

I det følgende bruges spinat som et eksempel på, hvorledes et produkts beskaffenhed kan ændre sig på dets vej igennem forsyningskæden, og de konsekvenser det vil have for fx maksimum-længden for betalingsfristen.

Frisk spinat har typisk en holdbarhed på 2-5 dage. Spinat må derfor forventes at blive uegnet til salg inden for 30 dage efter høst, hvorfor spinat må anses for at være letfordærveligt. I eksemplet er leverandør A landmand og dyrker spinat. A har en årlig omsætning på mindre end 350 mio. euro. A's køber er fødevarerproducent B, der producerer frossen spinat. B har en årlig omsætning på mere end 2 mio. euro. Spinat på frost har typisk en holdbarhed på 6-12 måneder, hvorfor den frosne spinat må anses for at være ikke-letfordærvelig. B's køber er detailhandler C, som sælger frossen spinat til forbrugere. C har en omsætning på mere end 2 mio. euro om året.

I aftalen mellem A og B er der tale om et letfordærveligt produkt, hvor der ikke kan aftales en betalingsfrist på mere end 30 dage, jf. fødevarerhandelslovens § 3, stk. 1, nr. 1, og § 4, stk. 1, nr. 1. I aftalen mellem B og C er der ikke tale om et letfordærveligt produkt, og der kan derfor aftales en betalingsfrist på op til 60 dage, jf. fødevarerhandelslovens § 3, stk. 1, nr. 2, og § 4, stk. 1, nr. 2.

Styrelsen udarbejder en ikke-udtømmende positivliste over hvilke landbrugs- og fødevarer, som vurderes at være letfordærvelige, i takt med at der træffes afgørelse i konkrete sager. Listen vil fremgå af styrelsens hjemmeside www.kfst.dk/utp.

2.4 Omsætning kan have betydning for vurderingen

Fødevarerhandelslovens forbudsbestemmelser i §§ 3-6 gælder som udgangspunkt i alle handler mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden uafhængigt af virksomhedernes omsætning og indbyrdes relative forhandlingsstyrke.

På to punkter fraviges udgangspunktet for så vidt angår betalingsfrister:

1. I aftaleforhold med **leverandører med en årlig omsætning på mere end 350 mio. euro** kan parterne maksimalt aftale en betalingsfrist på 60 dage, uanset om varen er letfordærvelig eller ej.
2. I aftaleforhold, hvor **køberens årlige omsætning er 2 mio. euro eller mindre**, er der ikke nogen begrænsning i forhold til, hvor lang betalingsfrist parterne kan aftale.

Når en virksomhed skal vurdere, hvorvidt dens egen eller handelspartnerens omsætning er over eller under de fastsatte tærskler (på henholdsvis mere end 350 mio. euro og 2 mio. euro eller mindre), skal vurderingen foretages efter artikel 3, 4 og 6 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Konkret betyder det, at der i opgørelsen af en virksomheds omsætning skal medregnes – helt eller delvist – omsætning fra modervirksomheder, tilknyttede virksomheder og partnervirksomheder.

Artikel 3 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF vedrører typer af virksomheder, som tages i betragtning ved beregning af beløbsstørrelser (omsætning). Artikel 3 definerer således "uafhængig virksomhed", "partnervirksomhed" og "tilknyttede virksomheder".

Artikel 4 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF vedrører de data, der skal anvendes ved beregning af beløbsstørrelser (omsætning). Det fremgår bl.a. af Kommissionens brugervejledning til definitionen af SMV'er, side 13, at den årlige omsætning bestemmes ved at beregne virksomhedens indkomst fra salg af produkter og tjenesteydelser, der falder ind under virksomhedens almindelige aktiviteter i det pågældende år efter fradrag af eventuelle

prisnedslag. Omsætningen beregnes eksklusiv moms og andre indirekte skatter og afgifter. Opgørelsen af omsætningen er ikke begrænset til en bestemt gruppe af varer, fx fødevarer, men er relateret til samtlige varegrupper, virksomheden måtte handle med.

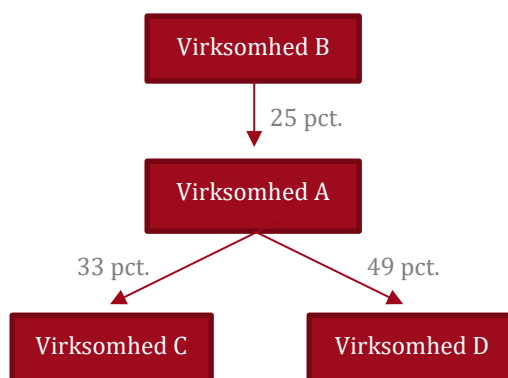
Artikel 6 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF vedrører fastlæggelse af oplysninger om virksomheden, herunder beregning af de data, der skal tages i betragtning.

Boks 2.4
Eksempel – beregning af omsætning

Virksomhed A ejer 33 % af C og 49 % af D, mens B har en ejerandel på 25 % i virksomhed A.

Ved beregningen af virksomhed A's samlede omsætning lægges de relevante procentdele af virksomhed B, C og D's omsætning til virksomhed A's omsætning.

Virksomhed A's omsætning i alt
25 pct. af B
100 pct. af A
33 pct. af C
49 pct. af D

Den officielle brugervejledning til definitionen af SMV'er kan tilgås [her](#).

Vurderingen af købers og leverandørens årlige omsætning og en eventuel overtrædelse af forbudsbestemmelserne skal foretages på tidspunktet for den enkelte handel, dvs. på tidspunktet for det konkrete levering. Det afgørende er således den årlige omsætning (seneste 12 måneder), opgjort på tidspunktet for den eventuelle overtrædelse.

Det vil derfor ikke være i overensstemmelse med hverken UTP-direktivet eller fødevarerhandelsloven, hvis det er den årlige omsætning, der følger af fx årsregnskabet, som lægges til grund for vurderingen, da det ikke nødvendigvis er ved aflagt årsregnskab, at den konkrete overtrædelse har fundet sted. "Årlig omsætning" i henhold til direktivet skal derfor forstås som omsætningen de seneste 12 måneder, og ikke seneste regnskabsår. Hensynet bag dette er, at det er på leveringstidspunktet, at en leverandør har behov for beskyttelse i henhold til direktivet.

Det kan i nogle tilfælde være vanskeligt for køber at afgøre, om leverandørens omsætning er over eller under 350 mio. euro. Det er i sådanne situationer altid muligt og helt op til parterne at aftale betalingsfrister, der opfylder de maksimale betalingsfrister i §§ 3 og 4, så der ikke opstår en risiko for, at forbudsbestemmelserne overtrædes, hvilket kan afføde en bøde til køber. Alternativt kan køber anmode sin leverandør om en *skriftlig erklæring*, hvori leverandøren tilkendegiver, om leverandøren har en årlig omsætning, der ligger over eller under tærsklen på 350 mio. euro, jf. § 3, stk. 8, og § 4, stk. 7. Er der tale om en længerevarende samhandelsaftale, er det i erklæringen muligt at anmode leverandøren om at give køber besked, hvis leverandørens årlige omsætning skulle ændre sig til at være 350 mio. eller derunder, og dermed gå fra ikke at være beskyttet til at være beskyttet efter § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1.

Det er vigtigt at bemærke, at indhentelse af en erklæring i medfør af § 3, stk. 8, og § 4, stk. 7, ikke fritager køber for ansvar efter loven, hvis det viser sig, at oplysningerne i erklæringen ikke var korrekte. En køber vil derfor, på trods af en indhentet erklæring, overtræde fødevarehandelslovens forbudsbestemmelser, og styrelsen vil kunne træffe afgørelse om en overtrædelse (påbud). Det følger imidlertid af lovens forarbejder, at en sådan overtrædelse ikke vil kunne resultere i en bøde, hvis køber har handlet i god tro og i overensstemmelse med erklæringen. I tilfælde af længerevarende samhandelsforhold kan køber anmode leverandøren om løbende at orientere køber om ændringer i forhold til leverandørens omsætning, der kan få betydning for, hvor lange betalingsfrister der må anvendes.

Erklæringsordningen er en frivillig ordning. Det er således op til den enkelte leverandør, om den vil afgive en sådan erklæring på anmodning fra en køber.

Du finder en skabelon til en erklæring på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside www.kfst.dk/utp.

Kapitel 3

Handelspraksis, der er forbudt

De former for handelspraksis, som er oplistet i §§ 3-5, betragtes som urimelige på grund af deres art og er derfor altid forbudte. Forbuddene kan derfor ikke fraviges ved aftale.

3.1 Urimeligt lange betalingsfrister

Fødevarehandelslovens §§ 3 og 4 regulerer betalingsfrister alt afhængigt af, om der i henhold til leveringsaftalen skal leveres regelmæssigt (§ 3) eller ikke-regelmæssigt (§ 4).

Handles der med et letfordærveligt landbrugs- eller fødevareprodukt, må der som udgangspunkt aftales en maksimal betalingsfrist på 30 dage, mens der ved køb og salg af andre landbrugs- og fødevarer må aftales en maksimal betalingsfrist på 60 dage. De maksimale betalingsfrister på henholdsvis 30 og 60 dage finder ikke anvendelse i aftaleforhold, hvor leverandøren har en årlig omsætning på mere end 350 mio. euro, jf. dog nedenfor, eller når køberen har en årlig omsætning på 2 mio. euro eller mindre. For en gennemgang af betingelserne for, om et produkt er letfordærveligt, se afsnit 2.3.

I aftaleforhold, hvor leverandøren har en årlig omsætning på mere end 350 mio. euro, kan leverandøren maksimalt indgå aftaler med en betalingsfrist på op til 60 dage, uanset om der handles med letfordærvelige landbrugs- og fødevarer eller ej, og uanset køberens størrelse så længe køber har en årlig omsætning på mere end 2 mio. euro.

For købere med en årlig omsætning på 2 mio. euro eller mindre er der ikke i medfør af fødevarehandelsloven begrænsninger for, hvor lang betalingsfrist der kan aftales.

Det bemærkes, at ovenstående bestemmelser om maksimale betalingsfrister ikke ændrer ved reguleringen af betalingsfrister i renteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 459 af 13. maj 2014. Endvidere vil de konsekvenser af for sen betaling og de retsmidler, som følger af renteloven, ligeledes finde anvendelse på betalingsfristerne i §§ 3 og 4.¹

Fødevarehandelslovens samspil med renteloven er reguleret i fødevarehandelslovens § 3, stk. 6, og § 4, stk. 5.

Fra hvornår og hvordan beregnes betalingsfristen?

Der er forskel på, hvordan betalingsfristen beregnes, afhængigt af om der er tale om aftaler, hvor der skal ske regelmæssig levering (§ 3), eller om der er tale om aftaler, hvor levering ikke skal ske regelmæssigt (§ 4).

Når produkterne i henhold til en leveringsaftale skal leveres regelmæssigt, beregnes betalingsfristen fra udløbet af den aftalte leveringsperiode, hvor leveringer har fundet sted, *eller* fra datoen, hvor det beløb, der skal betales for denne leveringsperiode, fastsættes (fx fakturadatoen

¹ Derudover påvirker bestemmelserne om maksimale betalingsfrister ikke køberens og leverandørens mulighed for at aftale en værdidelingsklausul, jf. fødevarehandelslovens § 3, stk. 6, og § 4, stk. 5.

eller datoen for køberens modtagelse af fakturaen), alt efter hvilken af de to datoer der er den seneste.

Dog gælder det, at i de tilfælde hvor det er køberen, som fastsætter det beløb, der skal betales, så skal betalingsfristen altid regnes fra udløbet af en aftalt leveringsperiode, så køber ikke – ved at udskyde fastsættelsen af beløbet – tilsvarende vil kunne udskyde sin betalingsfrist.

Begrebet ”regelmæssig levering” skal forstås i overensstemmelse med den almindelige sproglige forståelse af begrebet ”regelmæssig”, hvorefter der vil være tale om leveringer, som gentages efter et ensartet interval, eller som finder sted med jævne mellemrum. For visse landbrugs- og fødevarer foregår leveringen normalt dagligt eller flere gange i løbet af en uge eller en måned. Begrundelsen for bestemmelsen er derfor fx at undgå daglige faktureringer, som ellers ville resultere i en unødigt administrativ byrde for parterne.

I relation til beregningen af betalingsfristerne efter § 3 (regelmæssig levering), skal den aftalte leveringsperiode i alle tilfælde anses for ikke at overskride en kalendermåned. I det tilfælde hvor parterne har aftalt en leveringsperiode på fx 5 uger, vil der derfor skulle afregnes og betales to gange. Alternativt vil den periode, der går udover kalendermåneden, skulle fratrækkes i betalingsfristen, jf. § 3, stk. 3.

Boks 3.1
Eksempel – beregning af betalingsfrist ved regelmæssige leveringer

En leverandør af råmælk leverer løbende mælk til sin køber. Parterne har aftalt en leveringsperiode på fem uger. En konkret leveringsperiode starter den 1. april og udløber den 6. maj.

Da der er tale om et letfordærligt landbrugs- og fødevarerprodukt (mælk), er den maksimale betalingsfrist 30 dage, og den aftalte leveringsperiode må ikke overskride en kalendermåned.

Når der skal ske betaling for den pågældende leveringsperiode, skal betalingsfristen derfor regnes fra den 30. april for leveringer foretaget i april måned, og fra den 6. maj for leveringer foretaget i maj måned.

Når produkterne i henhold til en leveringsaftale ikke skal leveres regelmæssigt, beregnes betalingsfristen fra leveringsdatoen *eller* fra datoen, hvor det beløb, der skal betales, fastsættes (fx fakturadatoen eller datoen for køberens modtagelse af fakturaen), alt efter hvilken af de to datoer der er den seneste.

Boks 3.2
Eksempel – beregning af betalingsfrist ved ikke-regelmæssige leveringer, hvor der er aftalt betaling ”løbende måned + 14 dage”

En leverandør skal levere et letfordærligt landbrugs- og fødevarerprodukt til en køber, og der aftales en betalingsfrist på ”løbende måned + 14 dage”. Levering sker den 5. i måneden, og fakturaen modtages den 20. i måneden.

I denne situation vil betalingsfristen være i overensstemmelse med loven, eftersom betalingsfristen samlet ikke overstiger 30 dage, da der er 11 dage tilbage i maj måned + 14 dage = 25 dage.

Modtages fakturaen i stedet den 5. i måneden, samtidig med levering, ville betalingsfristen være i strid med loven, eftersom betalingsfristen i så fald vil overskride 30 dage i det konkrete tilfælde, da der er 26 dage tilbage i maj måned + 14 dage = 40 dage.

Dog gælder det, at i de tilfælde hvor det er køberen, som fastsætter det beløb, der skal betales, så skal betalingsfristen som nævnt regnes fra leveringsdatoen, så køber ikke – ved at udskyde fastsættelsen af beløbet – tilsvarende vil kunne udskyde sin betalingsfrist.

Boks 3.3

Eksempel – beregning af betalingsfrist, hvor der ikke er aftalt regelmæssig levering

Leveringsdatoen er den 30. april.

- » Pris- og betalingsforhold er aftalt inden levering → Betalingsfristen skal regnes fra den 30. april.
- » Leverandøren fakturerer køber den 10. maj → Betalingsfristen skal regnes fra den 10. maj.
- » Køber fastsætter pris, og sender en ordre → Betalingsfrist regnes fra den 30. april.

Finansieringsmuligheder - Supply Chain Finance/reversed factoring

Betalingsfristerne i §§ 3 og 4 har en vis betydning for brugen af "Supply Chain Financing"/"Reversed factoring".

Supply Chain Financing/Reversed factoring er et tilbud fra en køber til sine leverandører, hvor køberen stiller sin kreditværdighed og kreditlinjer til rådighed for sine leverandører, som har mindre gode muligheder for at låne penge, fx i banken. Leverandøren får en økonomisk fordel gennem kontant betaling (typisk inden for 2-5 dage) og opnår en lavere omkostning/rente, da det er køberen, der påtager sig kreditrisikoen, fx over for et pengeinstitut.

Supply Chain Financing/Reversed factoring kan alene anvendes under forudsætning af, at den bagvedliggende betalingsfrist ikke overskrider fødevarerhandelslovens fastsatte maksimale betalingsfrister for betaling (henholdsvis 30 og 60 dage).

Undtagelser til maksimale betalingsfrister

Bestemmelserne i §§ 3 og 4 vedrørende maksimale betalingsfrister finder ikke anvendelse på en række nærmere definerede aftaler, jf. fødevarerhandelslovens § 3, stk. 5, nr. 1-3, og § 4, stk. 4.

For det første er betalinger, som en køber foretager til en leverandør inden for rammerne af skoleordningen (og hvor køber således ansøger om støtte til uddeling af frugt og grøntsager, forarbejdede frugter og grøntsager og bananprodukter til børn), jf. artikel 23 i forordning (EU) nr. 1308/2013, undtaget fra reglerne om maksimale betalingsfrister. Baggrunden for undtagelsen er at sikre en velfungerende skoleordning.

For det andet er betalinger, som foretages af offentlige organer, der leverer sundhedspleje, jf. artikel 4, stk. 4, litra b, i direktiv 2011/7/EU, undtaget fra reglerne om maksimale betalingsfrister. Baggrunden for undtagelsen er hensynet til udfordringerne for offentlige organer, der leverer sundhedspleje, med henblik på at prioritere sundhedspleje på en sådan måde, at den enkelte patients behov afvejes i forhold til de økonomiske midler.

For det tredje er betalinger i medfør af leveringsaftaler mellem leverandører af druer eller druemost til vinproduktion og deres direkte købere undtaget fra reglerne om maksimale betalingsfrister, forudsat at to betingelser er opfyldt: 1) at de specifikke betalingsbetingelser for salgstransaktioner indgår i standardkontrakter, som er blevet gjort bindende af medlemsstaten i henhold til artikel 164 i forordning (EU) nr. 1308/2013 inden den 1. januar 2019, og at denne udvidelse af standardkontrakterne forlænges af medlemsstaterne fra nævnte dato uden væsentlige ændringer af betalingsbetingelserne til skade for leverandører af druer eller druemost, og 2) at leveringsaftalerne mellem leverandører af druer eller druemost til vinproduktion og deres direkte købere er eller bliver flerårige.

Baggrunden for undtagelsen er at tage højde for den specielle situation, der er ved fremstillingen af vin.²

3.2 Annullering af ordrer på letfordærlige landbrugs- og fødevarer med kort varsel

Efter § 5, stk. 1, nr. 1, er det forbudt, når køberen annullerer ordrer på letfordærlige landbrugs- og fødevarer med så kort et varsel, at leverandøren ikke med rimelighed kan forventes at finde en alternativ måde at afsætte eller anvende de pågældende produkter på.

Annullering af en ordre vedr. letfordærlige landbrugs- og fødevarer med et varsel på mindre end 30 dage vil altid blive betragtet som et kort varsel.

Boks 3.4 Eksempel – annullering af ordre på fersk fisk

En grossist har lagt en ordre på 200 kg fersk fisk. Ordren lægges hos producenten den 20. oktober, og der aftales levering den 30. november.

Grossisten sender en meddelelse til producenten den 20. november, hvori ordren annulleres.

Der vil i dette tilfælde være tale om en adfærd i strid med § 5, stk. 1, nr. 1.

Det vil bero på en konkret vurdering på baggrund af bl.a. produktets beskaffenhed, om et varsel om annullering på mere end 30 dage er forbudt efter § 5, stk. 1, nr. 1.

3.3 Ensidede ændringer af vilkårene i leveringsaftalen

Efter § 5, stk. 1, nr. 2, er det forbudt, når køberen ensidigt ændrer vilkårene i en leveringsaftale for landbrugs- og fødevarer vedrørende leverings- eller forsyningshyppighed, leveringsmetode, leveringssted, leveringstidspunkt eller leveringsomfang, kvalitetsstandarderne, betalingsbetingelserne eller priserne, eller ensidigt ændrer levering af tjenesteydelser nævnt i § 6.

Bestemmelsen oplister en række eksempler på sådanne ændringer i vilkårene vedrørende landbrugs- og fødevarer. En ensidig ændring fra køberens side kan bl.a. være, at køberen stopper med at aftage dele af leverandørens sortiment.

Hvis der allerede foreligger en aftale mellem leverandøren og køberen, som specifikt fastslår, at køberen kan angive et konkret element af transaktionen på et senere tidspunkt med hensyn til fremtidige ordrer, vil det således ikke være at anse som en ensidig ændring af kontraktvilkårene. Det kan fx vedrøre de mængder, der bestilles. En aftale indgås ikke nødvendigvis på samme tidspunkt, hvad angår samtlige aspekter af transaktionen mellem parterne, hvilket bestemmelsen tager højde for, så længe der foreligger en aftale mellem parterne, som specifikt fastslår dette.

Bestemmelsen ændrer dermed ikke ved, at en køber fortsat kan udøve sine kontraktuelle rettigheder inden for rammerne af leveringsaftalen, uden at dette nødvendigvis vil blive betragtet som en ensidig ændring af kontraktvilkårene, og dermed vil være forbudt.

² Se direktivets præambelbetragtning nr. 19 for en nærmere uddybning af baggrunden for denne undtagelse.

Hvorvidt der i det enkelte tilfælde er tale om en ensidig ændring af kontraktvilkårene, vil bero på en konkret vurdering.

Boks 3.5
**Eksempel – andels-
skabers vedtægter**

Under behandlingen af lovforslaget i Folketinget blev der spurgt ind til, hvilken betydning bestemmelsen i § 5, stk. 1, nr. 2, har for andelssekskabers muligheder for at træffe beslutninger på fx generalforsamlinger med det fornødne flertal. Det bagvedliggende direktiv giver ikke en nærmere fortolkning af, hvad der udgør en ensidig ændring af vilkårene i en leveringsaftale. Vurderingen af om en given adfærd udgør en ensidig ændring omfattet af forbuddet i § 5, stk. 1, nr. 2, vil derfor altid bero på en konkret vurdering ud fra de specifikke omstændigheder i sagen.

I forhold til vedtægter, regler eller afgørelser, som træffes eller fastlægges på en måde, der sikrer leverandøren sædvanlig repræsentativ indflydelse, er det styrelsens vurdering, at beslutninger, der er stemt igennem på andelssekskabets generalforsamling med det fornødne flertal, fx vedtægtsændringer, ikke kan anses for at være en ensidig ændring af vilkårene i leveringsaftalen.

3.4 **Opkrævning af betaling, som ikke vedrører salg af leverandørens landbrugs- og fødevarer**

Efter § 5, stk. 1, nr. 3, er det forbudt, når køberen kræver betaling af leverandøren, som ikke vedrører salg af leverandørens landbrugs- og fødevarer.

Bestemmelsen forbyder en køber at opkræve betaling, for hvilken der ikke tilbydes nogen service, der knytter sig til den specifikke salgstransaktion vedrørende landbrugs- og fødevarer.

Boks 3.6
**Eksempel – ”Betaling for
åbning af ny butik”**

En køber ønsker at åbne en ny butik. Køberen ønsker i den forbindelse, at leverandøren skal betale en del af udgifterne til butiksåbningen og opkræver derfor et beløb med henvisning til en leveringsaftale med vedkommendes leverandør af frugt og grønt.

I et sådant tilfælde kan leverandøren ikke siges at have fået noget til gengæld for den betaling, leverandøren betaler til køberen. Betalingen har således ikke forbindelse til en specifik handelstransaktion og vil dermed som udgangspunkt være forbudt efter § 5, stk. 1, nr. 3.

Udgangspunktet er, at en køber og en leverandør frit skal kunne forhandle salgstransaktioner, herunder prisen. Sådanne forhandlinger omfatter også betalinger for tjenesteydelser, som leveres af køberen til leverandøren, såsom præsentation, markedsføring og salgsfremstød af landbrugs- og fødevarer, forudsat at sådanne betalinger er aftalt i klare og utvetydige vendinger, jf. § 6.

Hvis leverandøren kan siges at ”tjene” noget til gengæld for betalingen, skal betalingen ikke betragtes som en (urimelig) betaling omfattet af bestemmelsen.

Boks 3.7
**Eksempel – ”kontaktbo-
nuser”**

Det ses af og til, at en leverandør og køber i deres leveringsaftale har aftalt, at køberen får en såkaldt kontaktbonus fra leverandøren på XX kr., for hver gang køberen videresælger leverandørens produkt til en efterfølgende kunde.

I et sådant tilfælde kan leverandøren siges at have fået noget til gengæld for den betaling/bonus, leverandøren betaler til køberen, for at denne videresælger leverandørens produkt til en efterfølgende kunde. Betalingen har således forbindelse til en specifik handelstransaktion og vil dermed som udgangspunkt ikke være forbudt efter § 5, stk. 1, nr. 3.

Bestemmelsen begrænser ikke muligheden for, at parterne kan aftale at benytte sig af en kreditfacilitet (ofte benævnt Supply Chain Financing, jf. også afsnit herom s. 15), hvorefter leverandøren – mod betaling af en mindre rentesats – modtager betaling tidligere end den aftalte betalingsfrist fra købers bank, selvom den underliggende faktura måtte have en længere betalingsfrist. En sådan ordning er således mulig inden for rammerne af § 5, stk. 1, nr. 3, dog under forudsætning af at den underliggende faktura er i overensstemmelse med betalingsfristerne på henholdsvis 30 eller 60 dage, jf. fødevarerhandelslovens §§ 3 og 4.

3.5 Opkrævning af betaling for forringelse eller tab, som ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl

Efter § 5, stk. 1, nr. 4, er det forbudt, når køberen kræver, at leverandøren betaler for den forringelse og/eller det tab af landbrugs- og fødevarer, der forekommer hos køberen, eller efter at ejerskabet er overgået til køberen, hvor en sådan forringelse og/eller et sådant tab ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl.

I forhold til hvornår risikoen overgår fra sælger til køber skal bestemmelsen forstås i overensstemmelse med udgangspunktet i købelovens § 17, hvorefter sælger (leverandøren) bærer risikoen for salgsgenstandens hændelige undergang eller forringelse, indtil levering har fundet sted. Idet risikoen overgår til køberen ved levering af salgsgenstanden, er det derfor ligeledes afgørende, hvornår der efter købeloven er sket levering.

Boks 3.8 Fakta

Købeloven definerer ikke begrebet levering, men indeholder bestemmelser om, hvor sælgeren skal levere (§§ 9-11), og hvornår sælgeren skal levere (§§ 12-13), hvis ikke andet er aftalt mellem parterne. Med "levering" forstås ifølge litteraturen normalt de handlinger fra sælgerens side, der kræves for på rette måde at skaffe køberen i besiddelse af salgsgenstanden. Levering forudsætter almindeligvis, at sælgeren foretager en række foranstaltninger for at skaffe køberen i besiddelse af salgsgenstanden.

Som følge af bestemmelsen kan der dermed ikke i forhold til de af loven omfattede samhandelsrelationer indgås aftale om, at risikoen for salgsgenstandens hændelige undergang overgår på et senere tidspunkt end ved tidspunktet for levering til køber. Bestemmelsen har dog ikke til hensigt at påvirke parternes mulighed for at anvende standardiserede leveringsbestemmelser såsom INCO-terms.

3.6 Nægtelse af at give skriftlig bekræftelse på aftalebetingelser i leveringsaftalen

Efter § 5, stk. 1, nr. 5, er det forbudt, når en køber på anmodning fra en leverandør nægter at give skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale mellem køberen og leverandøren.

Bestemmelsen i nr. 5 pålægger således ikke parterne et decideret krav om skriftlighed men fastsætter, at i de tilfælde hvor en leverandør anmoder om en skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale, som fx kan være indgået mundtligt, da vil det udgøre en urimelig handelspraksis, hvis køberen nægter at give en sådan skriftlig bekræftelse af aftalebetingelserne.

Dette gælder dog ikke i forhold til *andelselskaber*, når de køber produkter, der leveres af et medlem (andelshaver), hvis det pågældende andelselskabs vedtægter (eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter) indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.

3.7 Ulovlig erhvervelse m.v. af leverandørens forretningshemmeligheder

Efter § 5, stk. 1, nr. 6, er det forbudt, når en køber ulovligt erhverver, bruger eller videregiver leverandørens forretningshemmeligheder som omfattet af direktiv 2016/943/EU, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/943 af 8. juni 2016 om beskyttelse af fortrolig knowhow og fortrolige forretningsoplysninger (forretningshemmeligheder) mod ulovlig erhvervelse, brug og videregivelse (EUT L 157 af 15.6.2016, s. 1).

Ovenstående direktiv er allerede implementeret i dansk ret ved lov nr. 309 af den 25. april 2018 (lov om forretningshemmeligheder).

Konsekvensen af UTP-direktivets regler om forretningshemmeligheder er således alene, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen får beføjelse til at håndhæve forbuddet i handler omfattet af fødevarerhandelsloven.

3.8 Handelsrepressalier eller trusler herom, hvis leverandøren udøver sine kontraktmæssige/juridiske rettigheder

Efter § 5, stk. 1, nr. 7, er det forbudt, når køberen iværksætter handelsrepressalier eller truer hermed over for leverandøren, hvis leverandøren udøver sine kontraktmæssige eller juridiske rettigheder, herunder ved at indgive en klage til en af de håndhævende myndigheder eller ved at samarbejde med en håndhævende myndighed i forbindelse med en undersøgelse.

Eksempler på sådanne handelsrepressalier over for leverandører (eller trusler herom), kan bl.a. være det forhold, at køberen stopper med at aftage dele af leverandørens sortiment, reducerer mængden af bestilte produkter eller indstiller visse tjenesteydelser, som køberen leverer til leverandøren. Det kan fx være markedsføring eller salg fremstød af leverandørens produkter.

Hvis muligheden for sådanne handlinger allerede følger af leveringsaftalen, vil en køber fortsat kunne udøve disse kontraktuelle rettigheder, uden at det skal anses som en handelsrepressalie. Det vil dog altid bero på en konkret vurdering.

Hvorvidt en handling udgør en handelsrepressalie eller en trussel herom, beror på en konkret vurdering ud fra de konkrete omstændigheder i sagen.

3.9 Krav om kompensation for omkostningerne ved behandling af kundeklager, som ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl

Efter § 5, stk. 1, nr. 8, er det forbudt, når køberen kræver kompensation fra leverandøren for omkostningerne ved at behandle kundeklager i forbindelse med salget af leverandørens produkter, selv om der ikke er nogen forsømmelighed eller fejl fra leverandørens side.

Bestemmelsen ændrer ikke ved, at en køber (fortsat) kan kræve kompensation fra leverandøren for omkostninger ved at behandle kundeklager i forbindelse med salget af leverandørens produkter i de tilfælde, hvor kundeklagerne netop skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl. Dette vil således ikke være at betragte som en urimelig handelspraksis.

Kapitel 4

Handelspraksis, der kræver forudgående aftale for at være lovlig

Det gælder generelt for de former for handelspraksis, som er oplyst i § 6, at de kun er lovlige, hvis der forinden er truffet aftale herom i klare og utvetydige vendinger i leveringsaftalen eller i en efterfølgende aftale mellem parterne. En sådan eventuel efterfølgende aftale mellem køberen og leverandøren skal altså også være indgået *inden*, at en køber påberåber sig vilkår som oplyst i § 6.

Grunden til, at sådanne handelsvilkår kan være lovlige, er, at de i nogle tilfælde kan fremme effektiviteten.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at det ikke er et krav, at en sådan aftale skal være skriftlig, da hverken fødevarerhandelsloven eller UTP-direktivet stiller krav om, at aftaler om levering af landbrugs- og fødevarer skal være indgået skriftligt. Selvom der derfor ikke er en egentlig pligt til at anvende skriftlige aftaler, kan skriftlighed imidlertid bidrage til at undgå tvivl om, hvad der er aftalt mellem parterne.

Hvornår en aftale er "klar og utvetydig" skal forstås i overensstemmelse med de almindelige aftaleretlige fortolkningsregler, herunder koncipistreglen.

4.1 Ikkeafsatte fødevarer returneres uden betaling

Efter § 6, stk. 1, nr. 1, kan parterne aftale, at køberen kan returnere ikke-afsatte landbrugs- og fødevarer til leverandøren uden at betale for disse eller uden at betale for bortskaffelse af disse produkter.

4.2 Køber kræver betaling som betingelse for oplagring, udstilling eller anden præsentation

Efter § 6, stk. 1, nr. 2, kan parterne aftale, at køberen kan kræve betaling fra leverandøren som betingelse for oplagring, udstilling eller anden præsentation af dennes landbrugs- og fødevarerprodukter eller tilgængeliggørelse af sådanne varer på markedet.

4.3 Køber kræver, at leverandøren bærer omkostninger ved prisnedslag i forbindelse med salgsfremstød

Efter § 6, stk. 1, nr. 3, kan parterne aftale, at køberen kan kræve, at leverandøren bærer alle eller en del af omkostningerne ved prisnedslag for landbrugs- og fødevarer, som sælges af køberen i forbindelse med et salgsfremstød, forudsat at køberen, inden denne iværksætter et salgsfremstød, angiver salgsfremstødsperioden og den mængde landbrugs- og fødevarer, der forventes bestilt til den nedsatte pris.

"Salgsfremstød" kan her anses ses som en mere tydelig adskilt aktivitet i forhold til reklame og markedsføring, jf. § 6, stk. 1, nr. 4 og 5. Henvisningen til prisnedslag i § 6, stk. 1, nr. 3, antyder således, at salgsfremstød i denne henseende er knyttet til rabatter, der ydes på specifikke mængder af produkter med henblik på at øge salget.

4.4 Køber kræver betaling for købers reklame

Efter § 6, stk. 1, nr. 4, kan parterne aftale, at køberen kan kræve, at leverandøren betaler for køberens reklame for landbrugs- og fødevarer.

Forskellen på reklame og markedsføring (jf. § 6, stk. 1, nr. 5) er i denne henseende, at *reklame* ofte beskrives som et underelement eller en individuel komponent i en bredere *markedsføring*. Sidstnævnte er således mere omfattende med henblik på at dække en større strategi, som fx kan omfatte markedsundersøgelser og egentlige markedsføringsplaner, herunder gennemførelsesforanstaltninger (såsom radioreklame og avisplaceringer) med det formål at øge salget af et produkt til en målgruppe. Under alle omstændigheder vil opkrævning af betaling for hhv. køberens reklame og markedsføring være forbudt, medmindre det aftales klart og utvetydigt forinden, hvorfor sondringen i henholdsvis § 6, stk. 1, nr. 4 og 5, må antages at have lille betydning i praksis.

4.5 Køber kræver betaling for købers markedsføring

Efter § 6, stk. 1, nr. 5, kan parterne aftale, at køberen kan kræve, at leverandøren betaler for køberens markedsføring af landbrugs- og fødevarer.

Der henvises til afsnit 4.4 ovenfor vedr. sondringen mellem reklame og markedsføring.

4.6 Køber kræver betaling for personale til at indrette lokaler til salg af leverandørens produkter

Efter § 6, stk. 1, nr. 6, kan parterne aftale, at køberen kan opkræve betaling fra leverandøren for personale til at indrette lokaler til salg af leverandørens produkter.

4.7 Skriftligt overslag på anmodning fra leverandøren

Hvis en køber kræver en betaling i de situationer, der er omhandlet i § 6, stk. 1, nr. 2-6, skal køber efter anmodning fra leverandøren give leverandøren et skriftligt overslag over betalingen pr. enhed eller de samlede betalinger, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt i den konkrete situation, jf. § 6, stk. 2.

Køber skal desuden i de situationer, der er omfattet af § 6, stk. 1, nr. 2 og 4-6, efter anmodning fra leverandøren, give leverandøren et skriftligt overslag over omkostningerne og grundlaget for overslaget.

Bestemmelsen i § 6, stk. 2, tilsigter at skabe gennemsigtighed for leverandøren i de situationer, hvor en køber kræver, at leverandøren bidrager til omkostninger ved forskellige ydelser, som normalt afholdes af køberen, fx omkostninger ved oplagring, udstilling eller anden præsentation samt omkostninger ved salg fremstød, markedsføring eller reklame. Bestemmelsen skal således gøre det muligt for leverandøren at træffe en velinformeret beslutning – baseret på oplysninger fra køber – om, hvorvidt leverandøren er villig eller ikke er villig til at indgå en aftale om det/de pågældende vilkår på baggrund af det af køber oplyste skriftlige prisoverslag.

For at sådanne bidrag efter § 6, stk. 1, nr. 2-6, skal kunne anses for lovlige, skal de altså være aftalt i klare og utvetydige vendinger ved indgåelsen af leveringsaftalen eller i en efterfølgende aftale mellem parterne, og de skal baseres på objektive og rimelige skøn. Men derudover regulerer hverken UTP-direktivet eller loven, hvordan leverandørens bidrag eller betaling skal fastsættes, herunder hvor detaljeret et skriftligt overslag over omkostninger skal være. Dette må afhænge af parternes sædvanlige forståelse eller sædvaner i branchen/sektoren, herunder om betalinger normalt opgøres samlet eller pr. enhed.

Det vil ligeledes være en konkret vurdering, hvorvidt et skriftligt overslag kan siges at være baseret på objektive og rimelige skøn. I en sådan vurdering vil det bl.a. indgå, hvorvidt det har været muligt for leverandøren at identificere de forskellige omkostningsposter i det pågældende omkostningsestimater fra køber.

Hvis en køber efter anmodning fra leverandøren undlader at give leverandøren et sådant overslag, som omhandlet i § 6, stk. 2, vil det udgøre en urimelig handelspraksis, som vil være forbudt i medfør af § 6.

Kapitel 5

Klager over urimelig handelspraksis

5.1 Klager over urimelig handelspraksis

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er håndhævelsesmyndighed i forhold til reglerne om urimelig handelspraksis i fødevarehandelsloven.

Hvem kan klage?

Fødevarehandelslovens § 8, stk. 1 og 2, fastlår, hvem der er klageberettiget i forhold til klager over urimelig handelspraksis.

For det første kan leverandører, der er udsat for urimelig handelspraksis, indgive en klage.

For det andet kan brancheorganisationer, herunder producentorganisationer, andre leverandørorganisationer og disses sammenslutninger, uanset om de er anerkendte eller ej, indgive klager på vegne af et eller flere af deres medlemmer eller deres medlemsorganisationers medlemmer.

Også andre organisationer, der har en berettiget interesse i at repræsentere leverandører, har ret til at indgive en klage på vegne af en leverandør og i denne leverandørs interesse, forudsat at sådanne organisationer er uafhængige og nonprofit juridiske personer.

Hvortil kan der klages?

Leverandøren eller en klageberettiget organisation omfattet af § 8, stk. 2, kan klage over urimelig handelspraksis udvist af en køber til håndhævelsesmyndigheden i det land, hvor leverandøren er etableret *eller* til håndhævelsesmyndigheden i det land, hvor køber er etableret.

Hvis køber er en del af en større (international) koncern, fx et lokalt datterselskab, er det afgørende, hvor datterselskabet (som de facto er køber) er lokaliseret, da det i så fald er håndhævelsesmyndigheden i det land, hvor datterselskabet er etableret, som vil have kompetence til at behandle klagen. En købers koncernrelation er derfor ikke relevant i forhold til håndhævelseskompetencen.

Boks 5.1
Eksempel – håndhævelse i tilfælde af grænseoverskridende handel

Et datterselskab til en multinational virksomhed (med hovedsæde i USA), som er etableret i Tyskland, køber landbrugs- og fødevarer fra en dansk leverandør. I et sådant tilfælde vil den danske leverandør kunne vælge at klage over en urimelig handelspraksis, udvist af det tyske datterselskab, til enten Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller til håndhævelsesmyndigheden i Tyskland.

Lovvalg

Der er som udgangspunkt ikke noget til hinder for, at parterne aftaler, hvilket lands lovgivning der skal regulere aftalen.

Lovvalg er et helt sædvanligt led i en kommerciel aftale mellem to parter, der er etableret i hver deres land. En sådan aftale indgås for at skabe klarhed over, hvad der skal gælde for aftaleforholdet og eventuelle tvister, der måtte opstå i forbindelse hermed. UTP-direktivet tilsigter ikke at fravige de eksisterende regler, der gælder for lovvalg. Bemærk dog de overordnede præceptive bestemmelser, jf. nedenfor.

Artikel 3, stk. 1, i Rom I-forordningen³ (og for Danmarks vedkommende Rom-konventionens artikel 3, stk. 1), fastslår, at en aftale er underkastet den lov, som parterne har vedtaget, jf. dog Rom-I-forordningens artikel 9 (for Danmarks vedkommende Rom-konventionens artikel 7) som vedrører overordnede præceptive bestemmelser, som ikke kan fraviges ved aftale.

UTP-direktivet indeholder en omsætningstrappe, hvorefter reglerne kun finder anvendelse, i de handler, hvor køberen er i en højere omsætningskategori end leverandøren. I Danmark har man valgt at implementere direktivet uden direktivets omsætningskategorier i artikel 1, således at fødevarerhandelslovens forbud mod urimelig handelspraksis som udgangspunkt finder anvendelse i alle handler mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden, uanset virksomhedernes omsætning og indbyrdes relative forhandlingsstyrke, med visse undtagelser fsva. betalingsfrister. Det er forskelligt, hvordan medlemsstaterne har valgt at implementere direktivet i deres nationale lovgivning, og derfor kan der gælde forskellige regelsæt alt afhængig af, hvilket lands lovgivning parterne har aftalt, at deres aftale skal være underlagt.

Direktivets minimumsbeskyttelse er gjort overordnet præceptiv, jf. fødevarerhandelslovens § 8, stk. 3. Dette indebærer, at uanset eventuelle lovvalgsaftaler, som ellers ville finde anvendelse på leveringsaftalen mellem parterne, så vil parterne ikke kunne aftale sig ud af forbuddene om urimelig handelspraksis, der følger af UTP-direktivet. Disse forbud svarer til de forbud, der følger af fødevarerhandelslovens §§ 3-6, men gælder dog kun inden for den omsætningstrappe, som direktivet indeholder, og som altså ikke er videreført i dansk lovgivning. På den måde sikres det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i de tilfælde, hvor parterne har aftalt et andet lands lovgivning, ikke håndhæver forbud, som parterne ikke har ønsket skulle være gældende for parternes aftale, men alene håndhæver direktivets minimumsbeskyttelse, som skal være gældende i alle EU's medlemsstater.

Boks 5.2
Eksempel – håndhæ-
velse i tilfælde, hvor der
er valgt et andet lands
lov

En svensk virksomhed køber landbrugs- og fødevarer fra en dansk leverandør. Parterne har aftalt, at svensk lov skal finde anvendelse på aftalen. Hvis den danske leverandør vælger at klage over urimelig handelspraksis udvist af den svenske køber til håndhævelsesmyndigheden i Danmark (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen), har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen hermed territorial håndhævelseskompetence, uanset parternes aftale om lovvalg (svensk ret). Det følger samtidig af § 8, stk. 3, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i en sådan situation alene vil håndhæve UTP-direktivets minimumsforbud over for den svenske køber, og altså ikke den danske overimplementering.

Det fremgår desuden eksplicit af fødevarerhandelslovens § 8, stk. 3, 2. pkt., at når begge aftaleparter er etableret i Danmark, så vil fødevarerhandelslovens forbud i §§ 3-6 finde anvendelse, uanset at parternes lovvalgsaftale måtte pege på et andet lands lovgivning. Det betyder, at en

³ Europa-Parlamentets og Rådets Forordning nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser. Og for Danmarks vedkommende Rom-konventionen af 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser, som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 188 af 9. maj 1984 om gennemførelse af konvention om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser med senere ændringer.

dansk køber og en dansk leverandør i en sådan situation ikke kan omgå de danske regler om urimelig handelspraksis ved at aftale, at et andet lands lov skal gælde for den pågældende aftale.

Hvordan klager man?

Klager indgives til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Klage kan indgives via et digitalt klageskema, som kan findes på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside www.kfst.dk/utp.

Hvordan behandles en klage?

Fødevarehandelslovens § 9 fastsætter, *hvordan* Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal agere i forhold til modtagne klager over urimelig handelspraksis.

Når Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtager en klage, vurderer styrelsen, om klagen giver anledning til, at sagen undersøges nærmere, herunder om klagen omfatter forhold, som ligger uden for styrelsens håndhævelseskompetence. Hvis klagen vedrører forhold, som ligger uden for styrelsens håndhævelseskompetence, vil den blive afvist.

Hvis klagen giver anledning til, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen undersøger sagen nærmere, skal Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen underrette klageren herom, jf. § 9, stk. 3.

Medmindre klager har anmodet om fortrolig behandling af klagers identitet og eventuelle andre fortrolige oplysninger, jf. § 10, stk. 1, så er udgangspunktet, at den, der klages over (køber), vil få oplyst, at der er indgivet en klage, og hvem der har klaget. Se dog nedenfor om klagers mulighed for at anmode om fortrolig behandling af oplysninger, herunder identiteten på klager.

Klagers anmodning om fortrolig behandling af oplysninger

En leverandør kan i forbindelse med indgivelse af en klage til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anmode om fortrolig behandling af dennes identitet og eventuelle andre oplysninger, hvis det efter klagers vurdering vil skade dennes interesser, at der sker offentliggørelse heraf, jf. § 10, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal på baggrund af en sådan anmodning træffe de nødvendige foranstaltninger til passende beskyttelse af klagers identitet og eventuelle andre fortrolige oplysninger, som skal angives af klager i forbindelse med klagen.

Det vil bero på en konkret vurdering, hvad der i den konkrete situation vil være en nødvendig foranstaltning til passende beskyttelse af de af klager angivne oplysninger, herunder klagers identitet, men det vil fx kunne være anonymisering.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i forbindelse med en anmodning om fortrolig behandling af oplysninger en vis skønsbeføjelse i forhold til at vurdere, om de oplysninger, som en klager har angivet som fortrolige, rent faktisk er af fortrolig karakter og som dermed kan nyde beskyttelse efter § 10, stk. 1. Fx vil oplysninger, som allerede er offentligt tilgængelige, ikke blive anset som værende af fortrolig karakter.

Konsekvensen af anonymisering kan være, at indklagede (køber) ikke kan varetage sine interesser uden at få kendskab til, hvorfra klagen stammer. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan derfor i medfør af § 10, stk. 2, undlade at træffe en materiel afgørelse, hvis det vurderes, at indklagede ikke kan varetage sine partsinteresser uden at få kendskab til oplysninger, som klager har anmodet om fortrolig behandling af.

I sådanne tilfælde hvor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at styrelsen ikke vil kunne træffe en materiel afgørelse over for indklagede, uden at afsløre klagers identitet eller

andre fortrolige oplysninger, som klager har anmodet om fortrolig behandling af, skal styrelsen inden for rimelig tid informere klager herom.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens prioriteringsadgang

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan prioritere, hvilke sager der tages op, enten på baggrund af en klage eller af egen drift.

Det følger således af fødevarehandelslovens § 9, stk. 1, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afgør, om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse i en sag, herunder om sagsbehandlingen midlertidigt eller endeligt skal indstilles. Hvis der efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering ikke er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse i en sag, underretter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen klageren om begrundelsen herfor inden for rimelig tid efter modtagelsen af klagen.

Prioriteringsadgangen betyder, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på et hvilket som helst tidspunkt i sagsbehandlingen kan afvise at behandle alle eller nogle af de klagepunkter, en klager har rejst. Styrelsen kan også beslutte, at den ikke vil træffe afgørelse i en sag, fx ud fra et ressourcehensyn, eller fordi det vurderes, at indklagede (køber) ikke kan varetage sine partsinteresser uden at få kendskab til oplysninger, som klager har anmodet om fortrolig behandling af, jf. § 10, stk. 2.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens prioriteringsadgang begrænser imidlertid ikke muligheden for, at leverandører til enhver tid kan håndhæve fødevarehandelslovens §§ 3-6 direkte ved domstolene.

Overgangsbestemmelse

Fødevarehandelsloven træder i kraft 1. juli 2021. Alle leveringsaftaler om landbrugs- og fødevarer, som indgås efter denne dato, skal overholde lovens forbudsbestemmelser. Det vil sige, at samhandelsaftaler, som indgås i efteråret 2021, er omfattet af reglerne.

Leveringsaftaler, der vedrører levering af landbrugs- og fødevarer, og som er indgået før lovens ikrafttrædelse, skal være bragt i overensstemmelse med loven senest den 30. april 2022.

Kapitel 6

Konsekvenser ved overtrædelse af forbudsbestemmelserne

Købere, der overtræder fødevarehandelslovens §§ 3-6, risikerer:

- » At få påbud om at bringe den ulovlige handelspraksis til ophør,
- » At få en bøde, og
- » At få offentliggjort påbudsafgørelsen/straffedommen med navnet på den involverede køber

6.1 Påbud

Når Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har fastslået, at en køber har overtrådt et eller flere af de forbud, som er nævnt i §§ 3-6, kan styrelsen udstede et påbud til den pågældende om at ophøre med den ulovlige handelspraksis, jf. fødevarehandelslovens § 14.

Den, der ikke efterkommer et af styrelsen udstedt påbud, kan straffes med bøde.

6.2 Bøde

Overtrædelse af fødevarehandelslovens §§ 3-6 er strafbart. Det er som udgangspunkt anklagemyndigheden, der rejser tiltale, og domstolene der pålægger bøder. Hvis virksomheden er villig til at erkende overtrædelsen og er rede til at betale den pågældende bøde, så kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter fødevarehandelslovens § 20 udstede et administrativt bødeforelæg, forudsat at sagen i øvrigt egner sig hertil, jf. nedenfor om betingelserne for udstedelse af administrative bødeforelæg.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan således efter at have konstateret en uagtsom (simpel eller grov) eller forsætlig overtrædelse af forbuddene i §§ 3-6 beslutte at udstede et administrativt bødeforelæg, hvis sagen egner sig hertil. At en sag egner sig til at blive afgjort udenretligt betyder, at der skal være tale om en ukompliceret sag, og at den pågældende overtrædelse skal være umiddelbart konstaterbar.

En yderligere betingelse for, at en sag kan afsluttes ved, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udsteder et administrativt bødeforelæg, er, som nævnt indledningsvist, at den, der har begået overtrædelsen, dels erklærer sig skyldig i overtrædelsen og dels erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Hvis den, der har begået overtrædelsen, ikke ønsker at acceptere et administrativt bødeforelæg, enten fordi vedkommende ikke ønsker at erkende sig skyldig eller ikke kan erklære sig indforstået med, at sagen afgøres af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, overgår sagen til politiet og anklagemyndigheden med henblik på en sædvanlig strafferetlig forfølgning.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan også, efter at have truffet en administrativ afgørelse om påbud, beslutte, at en sag skal oversendes direkte til politiet og anklagemyndigheden, såfremt sagen ikke egner sig til vedtagelse af et administrativt bødeforelæg. Det vil fx kunne være tilfældet, hvis der skal foretages en vurdering af, hvorvidt der foreligger skærpende eller formildende omstændigheder i en konkret sammenhæng. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan også beslutte, at en sådan oversendelse til politiet og anklagemyndigheden først skal ske, hvis den pågældende ikke efterkommer et forudgående påbud fra styrelsen.

Ved fastsættelsen af bødestørrelsen (både i forhold til administrative bødeforelæg udstedt af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og i forhold til bøder pålagt af domstolene i forbindelse med en straffesag) tages der udgangspunkt i den bødemodel, der fremgår af bemærkningerne til fødevarerhandelsloven. Det fremgår heraf, at der med modellen tages udgangspunkt i en grundbøde, som fastsættes på baggrund af virksomhedens (køberens) årlige omsætning, og som overordnet kan inddeles i 3 kategorier (virksomheder med en årlig omsætning på 2 mio. euro eller mindre, virksomheder med en årlig omsætning på over 2 mio. euro og op til 350 mio. euro, og virksomheder med en årlig omsætning på mere end 350 mio. euro).⁴ Grundbøden i den midterste kategori er til forskel fra den nederste og øverste kategori fastsat som et interval, der skal afspejle det brede spænd i omsætning. Spændet i grundbøden tager således højde for, at der kan være meget stor forskel på købers årlige omsætning i denne kategori.

Tabel 6.1 Bødeniveauer

Omsætningskategori*	Grundbøde	Tillæg gentagelse (inden for seneste 3 år)	Tillæg skærpende omstændigheder	Fradrag formildende omstændigheder
<2 mio. euro	10.000 kr.	3.000 kr.	3.000 - 5.000 kr.	3.000 - 5.000 kr.
2 – 25 mio. euro	25.000 kr.	10.000 kr.	10.000 - 20.000 kr.	10.000 - 20.000 kr.
>25 – 150 mio. euro	50.000 kr.	10.000 kr.	10.000 - 20.000 kr.	10.000 - 20.000 kr.
>150 – 350 mio. euro	75.000 kr.	10.000 kr.	10.000 - 20.000 kr.	10.000 - 20.000 kr.
> 350 mio. euro	100.000 kr.	25.000 kr.	20.000-30.000 kr.	20.000 - 30.000 kr.

Note*(omsætning opgøres i overensstemmelse med lovforslagets § 3, stk. 7 og § 4, stk. 6)

Som det også fremgår af bødemodellen, kan grundbøden forhøjes, hvis køber inden for de seneste tre år har modtaget et påbud for at have overtrådt §§ 3-6. Bøden forhøjes med ét tillæg uanset antallet af gentagelser. Bøden kan endvidere forhøjes, hvis der foreligger skærpende omstændigheder. Et eksempel på en skærpende omstændighed kan fx være, at køber inden indgåelse af kontrakten af leverandøren er blevet gjort opmærksom på, at der var tale om en urimelig handelspraksis i strid med loven, men har undladt at rette ind. Tilsvarende kan det udgøre en skærpende omstændighed, hvis aftalen indeholder flere former for urimelig handelspraksis, som omhandlet i §§ 3-6.

Tilsvarende kan bøden nedsættes, hvis der foreligger formildende omstændigheder. Et eksempel på en formildende omstændighed kan fx være, at leverandøren selv har bedt om at få det pågældende vilkår ind i aftalen og oplyst køber, at man ikke vil gøre indsigelser/klage over vilkåret (den forbudte handelspraksis) efterfølgende. En formildende omstændighed kan også være, at virksomhedens ledelse har sørget for, at relevante medarbejdere har modtaget undervisning i reglerne om urimelig handelspraksis med henblik på at sikre, at reglerne overholdes.

⁴ Den årlige omsætning skal opgøres i overensstemmelse med § 3, stk. 7, og § 4, stk. 6, hvilket indebærer, at der i praksis skal medregnes – helt eller delvist – omsætning fra modervirksomheder, tilknyttede virksomheder og partnervirksomheder.

6.3 Offentliggørelse

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggør påbudsafgørelser, domme vedr. bødestraf og bøvedtagelser på www.kfst.dk/utp. Det sker inden for rammerne af gældende lovgivning, herunder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, hvilket betyder, at oplysninger, som vil kunne afsløre personers identitet, er udeladt.

Kapitel 7

Yderligere spørgsmål

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen samler løbende op på relevante spørgsmål. Vejledningen vil derfor løbende blive opdateret.

Du finder derudover afgørelser m.v. på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside www.kfst.dk/utp.

Hvis din virksomhed har et spørgsmål, som ikke er blevet besvaret i det ovenstående, er du velkommen til at kontakte os på foedevarehandelslov@kfst.dk.

Kapitel 8

Oversigt over reglerne

